

ARCIDIECÉZNÍ CHARITA PRAHA

Ugandská škola pod ochranou sv. Jana Nepomuckého

Už devět let podporuje díky dárcům v Česku Arcidiecézní charita Praha vzdělávání těch nejchudších dětí v Ugandě. Na venkovských školách, ať už státních či soukromých, však chybí kvalifikovaní učitelé, děti se tísň v temných neomítnutých třídách, nemají žádné učebnice ani učební pomůcky, k obědu dostávají jen řídkou neslazenou kukuřičnou kaši a učitelé je často bijí kvůli malíčkostem. Lidé v pražské arcidiecézní charitě proto dospěli k rozhodnutí: postavit vlastní školu. O projektu hovoříme s Kateřinou Karáskovou, která na vybudování školy sv. Jana Nepomuckého pracuje přímo v ugandské Kitule.

Proč stavíte vlastní školu?
Došli jsme k závěru, že pokud chceme ugandské školy změnit, musíme postavit vlastní. Není nám lhostejné, jak jsou děti sponzorované prostřednictvím Adopce na dálku[®] vzdělávány. Chceme dát dětem dobré základy na kvalitní škole a zároveň chceme ukázat, že se to dá dělat i jinak, než tu je zvykem. Doufáme, že se naše škola stane vzorem i pro ostatní. Do budoucna plánujeme vybudovat také vlastní střední školu, na niž budou pokračovat ti nejlepší studenti, které bude studium skutečně bavit. Ostatní navážou ihned po základní škole na našem technickém insti-

Allen Nakku je osm let. Brzy začne chodit do české školy v Ugandě. Snímek Ondřej Suchánek

tutu sv. Karla Lwagy v Malongwe, kde se naučí užitečnému řemeslu, které jim umožní zůstat na vesnici a vydělat si na živobytí.

Proč byla vybrána Kitula?

Vesnice Kitula – v místním jazyce luganda znamená kitula lílek – byla vybrána ve spolupráci s naším dluholetým místním partnerem, diecézí Lugazi, která nám bezplatně pronajala tříhektarový pozemek na stavbu. Důležité pro volbu místa bylo i to, že necelých pět kilometrů od Kituly stojí česko-slovensko-ugandská nemocnice sv. Karla Lwagy. Tam mají děti přístup ke zdravotní péči.

Jak se v této vesnici žije?

Nuzně. Většina obyvatel přežívá na mateke (zelených banánech), kukuřici, kasavě, fazolích a samozřejmě lilcích. Vše si pěstují na malých políčkách většinou pouze pro vlastní potřebu. Vesnice nemá zavedenu elektřinu a pro vodu si lidé chodí k prameni. O mnoho dětí se starají jejich prarodiče a vzdálenější příbuzní, protože rodiče zemřeli na AIDS. Obyvatelé Kituly ani okolních vesnic nemají peníze na to, aby mohli svoje děti posílat na školy ve městě, a místní školy bohužel trpí všemi výše uvedenými neduhy.

Jak na záměr pražské charity reagovali místní lidé?

Záměr jsme nejdříve konzultovali se starostkou Kituly Namudu Zaituni, která je sama ředitelkou (Pokračování na str. B)

ALLEN NAKKU: PO NOVÉM ROCE DO NOVÉ ČESKÉ ŠKOLY

Allen Naku nastoupí na začátku roku 2010 do nové školy sv. Jana Nepomuckého v Kitule. Jak říká, do nové školy se už moc těší. Její tatínek zemřel před několika lety, a maminka se tak musí sama starat ještě o dalších pět dětí. Allen může díky programu Adopce na dálku[®] řádně absolvovat přinejmenším základní školní docházku a nyní dostane možnost chodit do české školy. Jak vypadá dnes její všední den? Vstává brzy, zhruba kolem šesté hodiny. „Umju se, připravím věci do školy a pomůžu s někte-

rými domácími pracemi. Do školy chodím pěšky do vedlejší vesnice společně se svou nejlepší kamarádkou Jovíí; cesta nám trvá přibližně 45 minut.“ vypráví osmiletá školačka. Škola začíná už v 7 hodin a končí kolem jedné hodiny odpoledne. „Do školy často chodí lidé povídat o AIDS, malárii, jak se máme chránit proti různým nemocem a jak být čistotní.“ říká malá Allen. Mnoho volného času po škole nemá, hrát si příliš nemůže, protože ji čekají další úkoly. „Musím rychle domů, kde

pomáhám mamince s pracemi na zahradě, umývám nádoby, peru oblečení a pomáhám s vařením. Každé ráno a večer také chodíme se sourozenci pro vodu.“ popisuje svou každodennost Allen Nakku. A když jí nějaký ten čas přeci jen zbyde, ráda si s ostatními zpívá nebo hraje hry, hlavně na honěnou, skáče přes provaz. „Večer k nám chodí sousedi a kamarádi a hodně si spolu povídáme. Učím se i vyrábět slaměné košíky, aby je maminka mohla prodávat na trhu. Večer se pak ještě chystám do školy,“

přibližuje školačka závěr všedního dne ve své rodině. Stejně jako děti v Česku, už se pomalu začíná těšit i na Vánoce. „Přijde hodně lidí, nakoupí se hodně jídla a pití, všichni jsou veselí a povídají si. K jídlu míváme banány, maso a rýži. Na trhu nám maminka koupí nové oblečení. Jdeme taky všichni do kostela. Hezky tam zpívají a radují se,“ usmívá se ugandská žákyň, která hned na začátku ledna nastoupí do školy sv. Jana Nepomuckého. **ONDŘEJ SUCHÁNEK, Kitula, Uganda**

Křesťanská láska je projekt starý dva tisíce let

Každá doba má své priority – v současnosti je to v Evropě otázka „udržitelnosti“ – v době krize se stále mluví o „udržitelném rozvoji“, už jsem také zaslechl v jedné politické debatě „filosofii udržitelnosti“ (to mě jen tak napadlo, zda ten člověk vůbec ví, o čem mluví...), nicméně velkým tématem je „udržitelnost projektů“. V každé žádosti o grant a podporu se musí dokládat, co se stane, až finanční podpora skončí – jak je projekt dále „udržitelný“. Vychází to ze smutné reality, že mnohé organizace dělají projekty jen pro projekty – jen aby čerpaly dotaci; a ta když dojde, projekt ihned skončí.

Katolická charita celosvětově – Arcidiecézní charita Praha nevymáje – se v oblasti „udržitelnosti“ pohybuje na prvních místech: je to proto, že logika křesťanské lásky nesahá jen od jednoho volebního období k druhému, od jedné grantové soutěže k druhé, ani nehledá nové obchodní kontakty. Křesťanská láska je projektem, jehož udržitelnost trvá již více než dva tisíce let! A to všechno proto, že logika křesťanské lásky počítá jinak... Je zde *společenství* – když nemůže jeden, nabídně se druhý. Je zde *profesionalita* – již dávno platí,

že pro Boha je dobré jen to nejlepší (vzpomeňme na příkázání ve Starém zákoně o tom, že beránek musí být bez vady!). Je zde *lidskost* – protože křesťané vědí, že lidské bytosti nepotřebují jen jíst, pít a být v teple: potřebují také lidské srdce – člověka, který je má rád. Je zde *nezištnost* – logika křesťanské lásky koná dobro, ale nic nežádá nazpět – na oplátku. Když se podíváme na rozvojové projekty Arcidiecézní charity Praha, jednotlivé „sloupy“, na kterých stojí logika lásky, jsou přítomny skutečně nepřehlédnutelným způsobem. Dě-

kuji všem, kteří vytváří společenství dárců! Děkuji všem, kteří s velkou profesionalitou pracují v Charitě – ať už zde doma nebo v jednotlivých projektech v Indii, Ugandě, Kongu či Bělorusku! Děkuji všem, kteří přinášejí do charitního díla kulturu lidského srdce! Děkuji všem, kteří nezištně – a často o jejich pomoci ví jen Bůh – pomáhají rozvojovým projektům! Jestliže se zamyslíme nad logikou křesťanské lásky, na které stojí celá činnost rozvojového střediska Arcidiecézní charity Praha, pak nás ani neudiví, že její „udržitelnost“ je tak vynikající! Vám všem, kteří spolu s námi vytváříte společenství křesťanské lásky, patří upřímný dík!
P. VOJTĚCH ELIÁŠ
prezident ADCH Praha

TV program Doma:

1 Raná péče

Společnými silami rodina dokáže vytvořit nejlepší podmínky i dítěti, které se narodilo s handicapem. Všechno jde, i když trochu jinak.

2 Dárkový certifikát

Dárek pod stromček lze snadno opatřit už v listopadu! Předplatné KT pro vaše blízké s certifikátem a letos navíc s dárkem od KT, který si můžete vybrat. Udělejte svým blízkým radost na celý rok!

3 Nové kříže

Nedávné rozhodnutí Evropského soudu ve Štrasburku, které po Itálii požaduje odstranit kříže ze státních škol, má v zemi nečekanou odezvu.

4-5 Téma:

JOSEF LUX PO 10 LETECH
Uplynulo deset let od smrti Josefa Luxe. Na tematické dvoustraně se nad osobou a odkazem tohoto křesťanského politika zamýšlejí Petr Pithart, Petr Příhoda, kardinál Vlk a další.

12 Radost navzdory

I zdravotně postižení lidé mohou mít naplněný a sebevědomý život. O tom nás přesvědčuje v rozhovoru Rostislav Kuchař.